

Keltamusta sydän vuodesta 1968

Nokian Palloseura

Turvallisuussuunnitelma

Sisällysluettelo

Turvallisuussuunnitelma	3
Turvallisuussuunnitelman kohteet	4-5
Turvallisuusorganisaatio	6-7
Mahdolliset turvallisuusuhat	8-14
Hoitosuunnitelma ja hoito-ohjeet	15
Turvallisuusjärjestys	16
Tapahtumat, joissa suunnitelmaa noudatetaan	17-22
Laittomat, kielletyt ja vaaralliset aineet/tavarat	23
Muuta huomioitavaa	24
Kenttien ja liikuntasalien turvallisuus	25-26
Yleinen toimintaohje evakuointitilanteissa	27
Yhteystiedot	28
112 Suomi-sovellus	29

1. Turvallisuussuunnitelma

- Tämä turvallisuussuunnitelma käsittää koko Nokian Palloseura ry:n toiminnan.
- Tällä suunnitelmalla Nokian Palloseura ry pyrkii ennalta ehkäisemään ei toivottuja tapahtumia, tai niiden sattuessa hallitusti ja nopeasti selvittämään ne. Tärkeää on oikea suhtautuminen vaaratilanteiden tunnistamiseen ja ennaltaehkäisyyn, jotta niiltä välttyttäisiin.
- Jos epätoivottu vaaratilanne syntyy, antaa tämä suunnitelma ohjeita Nokian Palloseura ry:n henkilöille toiminnasta eri tilanteissa. Suunnitelma on kuitenkin vain apuväline ja tuki, tärkeintä on säilyttää maltti ja käyttää maalaisjärkeä.
- Kun jotain on sattunut ja tilanteesta selvitty, on tapahtuneen jälkihoito tärkeää. Tämä pitää sisällään tilanteesta raportoinnin eri tahoille, tilanteesta "oppimisen" sekä tämän suunnitelman päivittämisen saatujen kokemusten perusteella.

2. Turvallisussuunnitelman kohteet

- Pelaajat
- Tavoitteena on turvallisuuden varmistaminen kaikille pelaajille. Kotiotteluissa on tärkeää ylläpitää turvallista ympäristöä, koska vierasjoukkue ei tunne pelialuetta ja mahdollisia uhkatekijöitä
- Ottelun toimihenkilöt, tuomarit, yms.
- Mahdollisessa onnettomuus tai muussa häiriötilanteessa toimihenkilöiden rooli on keskeinen yleisen turvallisuuden takaamisessa. Heitä tulee informoida tilanteen kulusta ja vastuuttaa oman joukkueen ohjeistamiseen tarpeellisin toimenpitein ja tiedoin.

2. Turvallisuussuunnitelman kohteet

- Katsojat
- Katsojat tulevat jalkapallopeleihin katsomaan peliä ja viihtymään. On tärkeää, että katsojille jää positiivinen kuva tapahtumasta. Seuran toimihenkilöiden tulee tehdä töitä tämän positiivisen mielikuvan saavuttamiseksi ja vahvistamiseksi. Tämän takia yleinen järjestys kentällä ja sen lähiympäristössä on tärkeää.
- Ympäristö
- Harjoituspaikka, pelikenttä ja niiden lähiympäristö (rakennukset, autot yms.)
- Mahdollisessa häiriö- tai onnettomuustilanteessa tulee lähiympäristölle aiheutuvat vahingot pyrkiä estämään tai rajaamaan.

3. Turvallisuusorganisaatio

- Johtokunta
- Nokian Palloseura ry:n johtokunta vastaa siitä, että seuralla on turvallisuussuunnitelma.
- Johtokunta määrittää seuralle hyväksyttävän turvallisuustason sekä hyväksyy turvallisuussuunnitelman.
- Suunnitelma päivitetään tarpeen mukaan vastaamaan Nokian Palloseura ry:n toimintaa ja sen laajuutta.
- Tiedot harjoitus- ja pelipaikoista sekä olosuhteista tulee päivittää aina, kun niissä on muutoksia.

3. Turvallisuusorganisaatio

- Joukkueenjohtaja, huoltaja ja valmentaja
- Joukkueen tapahtumassa joukkueenjohto ja huoltaja vastaavat, että tapahtuman toiminta on turvallista ja että joukkue noudattaa Nokian Palloseura ry:n turvallisuussuunnitelmaa. Jos edellä mainitut joukkueen toimihenkilöt eivät ole tapahtumassa itse paikalla, vastaa näistä asioista paikalla olevat muut joukkueen johtoryhmään kuuluvat henkilöt.
- Joukkueen koulutettu huoltaja vastaa joukkueen ensiapulaukusta ja ensiavusta. Hän myös neuvoo joukkuetta tarvittaessa turvallisuuteen liittyvissä asioissa ja pitää huolta, että pelaajilla on harjoituksissa ja muissa yhteisissä tapahtumissa asianmukaiset varusteet. Jos huoltaja ei itse ole tapahtumassa paikalla täytyy tehtävästä vastata jonkun toisen tapahtumassa paikalla olevan joukkueen toimihenkilön joka pystyy tehtävää hoitamaan.
- Peliturvallisuudesta vastaa ensisijaisesti ottelun tuomari.

4. Mahdolliset uhat – Häiriköinti

- Tämä suunnitelma käsittää mahdolliset uhat, niihin varautumisen, tilanteessa toimimisen sekä paluun normaaliin toimintaan. Tähän on listattu joitakin Nokian Palloseura ry:n toimintaan vaikuttavia mahdollisia uhkia ja niihin liittyviä toimintaohjeita.
- Häiriköinti
- Häiriköintiä on, jos yksi tai useampi henkilö tulee häiritsemään peliä tai harjoitusta ilman, että ihmisten turvallisuus on suoraan uhattuna.
- Ensisijaisesti pyritään rauhoittamaan tilanne ja saamaan häiriköivät tahot poistumaan tapahtumasta. Tämä tehdään rauhoittamalla ja puhumalla häiriköiville henkilöille. Paikalle voidaan tarvittaessa kutsua poliisi.

4. Mahdolliset uhat – Turvallisuushka

- Turvallisuushka
- Turvallisuushka on vakavampi häiriö, jossa ihmisen fyysinen turvallisuus on jollakin tavalla uhattuna (pelaajat, toimihenkilöt, katsojat jne.). Tällaisia uhkia voivat olla esim. väkivallan tai ilkivallan uhka, tulipalo tai kaasu- ja myrkkyyvaaratilanteet.
- Uhkatilanteessa varmistetaan aina ensin ihmisten turvallisuus esimerkiksi evakuoimalla heidät kyseisen tilan omalle kokoontumispaikalle.
- Kun ihmiset ovat turvassa ja apu on hälytetty, pyritään poistamaan, mikäli mahdollista, uhkatekijä ja/tai minimoimaan mahdollinen vahinko.
- Toimenpiteet turvallisuushan sattuessa:
 - Tee mahdollisimman nopea tilannearvio: mitä on tapahtunut/tapahtumassa
 - Estä lisäonnettomuudet tai uusien vaaratilanteiden syntyminen
 - Tarkista loukkaantuneet
 - Hälytä apua, yleinen hätänumero 112, toimi saamiesi ohjeiden mukaan
 - Käynnistä mahdollinen evakuointi
 - Ole rauhallinen ja esiinny selkeästi ja määrätietoisesti (puhu selvästi ja kuuluvalla äänellä)
 - Opasta pelastuslaitos paikalle

4. Tulipalo, vesi- tai muu vastaava vahinko

- Sisätiloissa voi syttyä tulipalo, vesivahinko tai muu vastaava, joka voi vaarantaa ihmisten turvallisuuden sekä vahingoittaa rakennusta, kulkuneuvoja yms.
- Ennen tilaisuuden alkua varmista, että tiedät miten paikalta poistutaan turvallisesti. Varmista, että alkusammutuskalusto on käyttökunnossa.
- Mikäli tilaisuudessa käytetään umpinaisessa myyntikojuissa nestekaasua, pitää paikallisen pelastusviranomaisen kanssa sopia käytännön järjestelyistä.
- **Toimenpiteet tulipalon sattuessa**
- Ole rauhallinen
- Yritä sammuttaa palo alkusammuttimella, sammutuspeitteellä, tukahduttamalla tai vedellä
- Hälytä pelastuslaitos, yleinen hätänumero 112
- Varmista, ettei paloalueelle ole jäänyt ihmisiä, evakuoivat vielä paikalla olevat sovittuun kokoontumispaikkaan
- Sulje ovet ja ikkunat palokohteen läheisyydessä, sulje ilmastointi mikäli mahdollista
- Poistu palon välittömästä läheisyydestä
- Ilmoita/varoita lähiympäristöä palosta
- Opasta pelastuslaitos paikalle

4. Muu turvallisuushka

- Jos kyseessä on seuran tapahtumaan kohdistuva muu uhkaus, esimerkiksi pommiuhka, on heti uhkauksen tapahduttua tehtävä ilmoitus hätänumeroon 112, minkä jälkeen tehdään muut tarpeelliset toimenpiteet.
- Toimenpiteet
- Ilmoita poliisille, yleinen hätänumero 112.
- Yritä selvittää mahdollisimman tarkoin, mitä on uhattu tehtävän, missä ja milloin uhkaus on aiottu toteuttaa.
- Evakuoï kenttä tai liikuntasali.
- Ohjaa pelastuslaitos paikalle.

4. Liikenne

- Sekä yksittäisen pelaajan, että joukkueen matkat harjoituksiin tai peliin ovat myös turvallisuusriski.
- Joukkueen toimihenkilöt varmistavat, että pieniä pelaajia ei jätetä yksin kentälle tai muuhun vaaralliseen tilanteeseen, vaan varmistetaan, että heitä tulee huoltaja hakemaan.
- Kulloinkin kuljetuksista vastaavia henkilöitä pitää muistuttaa tarvittaessa, että:
- Auton suurinta sallittua henkilömäärää ei saa ylittää, jotta autoileminen olisi turvallista.
- Kuljettajan ja ajoneuvon on oltava ajokunnossa.
- Ajoreitti ja aikataulu suunnitellaan mahdollisuuksien mukaan niin, että vältetään esim. tietyöt, aamu-, iltapäivä- ja viikonloppuruuhkat.
- Ajoneuvon ja matkustajien huollosta huolehditaan säännöllisin väliajoin.

4. Tapaturmat ja sairaudet

- Tapaturmia ja sairaskohtauksia voi sattua harjoitus- tai pelitilanteissa, esim. ruhje, luunmurtuma, auringonpistos. Tällöin kyseessä on yksittäisen henkilön loukkaantuminen ja sairastuminen.
- Huoltaja varmistaa, että joukkueella on aina mukana ensiapulaukku. Ensiapulaukun vähimmäissisältö on kylmäpussi, haavanpuhdistusaine, haavan sidontavälineet ja laastaria. Ne vahingot, joita ei näillä varusteilla pystytä hoitamaan, vaativat terveysasemalla tai lääkärillä käyntiä.
- On toivottavaa, että jokaisessa joukkueessa on ainakin yksi ensiapukurssin suorittanut tai vastaavat tiedot omaava henkilö.
- Pelimatkoilla tai turnauksissa voi samanaikaisesti sairastua useampi henkilö esim. vatsatautiin tai muuhun epidemiaan. Silloin on tärkeä mahdollisuuksien mukaan estää taudin tarttuminen muihin. Tällaisessa tilanteessa ota yhteys turnauksen ensiapupisteeseen ja pyydä ohjeita.
- Erityisesti turnauksissa on yleinen siisteys tärkeää. Varmista mm. että pelaajat pesevät kätensä riittävän usein ja että juomapullot pestään aina käytön jälkeen.
- Jalkapalloa pelataan kesäisin ja usein sellaisilla paikoilla, jossa lämpötila saattaa nousta hyvinkin korkeaksi.
 - Joukkueen toimihenkilöt varmistaa, että jokainen pelaaja juo riittävän paljon nestettä päivän aikana, mieluummin vettä kuin virvoitusjuomia tai mehua. Vettä pitää juoda säännöllisin väliajoin.

4. Tapaturmat ja sairaudet

- Joukkueen toimihenkilöiden on syytä tietää pelaajien allergioista ja muista sairauksista (esim. diabetes, keliakia, astma, yliherkkyys ampieaisenpistolle tai tietyille lääkeaineille), jotka voivat aiheuttaa oireita tai ongelmia pelimatkoilla ja varmistaa, että pelaajalla on tarvittavat hoito-ohjeet ja lääkkeet mukanaan.
- **Toiminta tapaturman tai sairauskohtauksen sattuessa:**
- Tee nopeasti tilannearvio
- Selvitä, mitä on tapahtunut
- Vakavissa tapauksissa hälytä apua, yleinen hätänumero 112 ja noudata hätäkeskuksen ohjeita
- Onko potilas tajuissaan ja hereillä
- Hengittääkö hän, toimiiko sydän. Elvytys pitää aloittaa välittömästi. Hae tarvittaessa paikalle defibrillaattori mikäli rakennuksessa on sellainen.
- Käynnistä potilaan ensiapu (pienet vammat voi hoitaa itse paikan päällä)
- Käytä joukkueen ensiapulaukkua tai tapahtumapaikan ensiapukaappia
- Pyydä apua ensiaputaitoisilta

5. Hoitosuunnitelma ja hoito-ohjeet

- Pelaajan ja vanhemman on tapaturman sattuessa otettava yhteyttä vakuutusyhtiöön, jossa pelaajan vakuutus on saadakse ohjeet vammojen ja loukkaantumisten hoidon etenemisen suhteen.
- Lääkäriltä, fysioterapeutilta ja muilta terveydenhuollon ammattilaisilta saa diagnoosin, hoito-ohjeet ja kuntouttamisohjelman.
- Valmentajalla, huoltajalla tai muulla seuran toimihenkilöllä ei ole virallista pätevyyttä tähän osa-alueeseen.
- Jos pelaajalla on liikuntakieltoa ja muita terveydenhuollon ammattilaisilta saatuja toimintaohjeita vamman suhteen näitä ohjeita pitää pelaajan ja vanhempien noudattaa tarkasti.

6. Turvallisuusjärjestys

- Mikäli sattuu onnettomuus tai muu tilanne, jossa joudutaan turvautumaan turvallisuussuunnitelmaan, on Nokian Palloseura ry:ssä sovittu seuraavasta hoito- ja toimenpidejärjestyksestä:
- Ensin varmistetaan aina ihmisten turvallisuus ja terveys (lapset ensin).
- Sen jälkeen varmistetaan tapahtumapaikka ja lähiympäristö (kentät, rakennukset, autot ja muu sellainen). Tähän kuuluu myös mahdollisen ympäristövahingon estäminen ja minimoiminen.
- Turvallisuussuunnitelmaan turvautuneen joukkueen raportoitava Nokian Palloseura ry:n hallitukselle tapahtuneesta välittömästi, viimeistään 3 päivää tapahtuneesta.

7. Tapahtumat, joissa suunnitelmaa noudatetaan

- Pelit ja turnaukset
- Kotipeleissä ja järjestämissään turnauksissa seuralla ja järjestävällä joukkueella on vastuu pelin turvallisuudesta.
- Jos kyseessä on virallinen (maksullinen) yleisötilaisuus, paikalle tulee hankkia lain edellyttämä määrä hyväksyttyjä järjestyksenvalvoja turvallisuuden varmistamiseksi.
- Nokian Palloseura ry:n tai järjestävän joukkueen edustajan tulee olla yhteydessä poliisin, jonka kanssa sovitaan järjestyksenvalvojen lukumäärä.
- Kannattaa selvittää ajantasaiset ohjeet poliisilta.
- Muut turvallisuusjärjestelyt sovitaan tapauskohtaisesti pelastuslaitoksen kanssa.
- Järjestyksenvalvojen tehtävä on ensisijaisesti vastata yleisön, pelaajien sekä toimitsijoiden turvallisuudesta.
- Järjestyksenvalvojina toimivilla henkilöillä tulee olla mukana voimassa oleva poliisin myöntämä järjestyksenvalvojakortti sekä yllään järjestyksenvalvoja tunnuksella varustettu liivi

7. Tapahtumat, joissa suunnitelmaa noudatetaan

- Jos Nokian Palloseura ry:n joukkue pelaa vieraspelin, on kotijoukkueen vastuulla huolehtia joukkueen turvallisuusvastaavan ohjeiden mukaisesti. Jos jokin turvallisuusasia mietityttää, tulee tapahtumassa paikalla olevan joukkueen toimihenkilön selvittää se kotijoukkueen asiasta vastaavan toimihenkilöiden kanssa.
- Kun Nokian Palloseura ry:n joukkue osallistuu turnaukseen, tulee joukkueiden toimihenkilöiden tutustua turnauksen järjestäjän turvallisuussuunnitelmaan sekä käydä sen ydinkohdat, erityisesti selvittää vastuutahot, pelastautumisohteet, kokoontumispaikat, ensiapupisteet yms. ja käydä ne läpi mukana olevien pelaajien ja vanhempien kanssa.
- Turnauksen turvallisuussuunnitelma ei poista joukkueen omaa, ennakoivaa turvallisuusvastuuta tai huolellisuusvastuuta.
- Nokian Palloseura ry:n omia turvallisuussääntöjä sovelletaan mahdollisuuksien mukaan myös vieraspeleissä ja turnauksissa.

7. Tapahtumat, joissa suunnitelmaa noudatetaan

- Pallokoulut
- Pallokoulujen pelaajat ovat nuoria ja aloittavat vasta harrastuksen parissa. Näiden vasta-alkajien osalta on tärkeää, että vanhemmat tutustuvat liikuntapaikan kokoontumispaikkaan ja mahdolliseen hätäuloskäyntiin. Liikuntasalien turvallisuusmääräykset ovat yleensä nähtävillä liikuntasalien seinällä.

7. Tapahtumat, joissa suunnitelmaa noudatetaan

- Harjoitukset
- Sisäharjoituksissa noudatetaan liikuntasalin ja jalkapallohallin omia sääntöjä, sisältäen turvallisuussäännöt.
- Sisäkauden ensimmäisissä harjoituksissa käydään läpi kyseisen liikuntatilan varauuskäynnit sekä harjoitellaan poistumista kyseisestä tilasta pelastautumisohjeissa määrätyle kokoontumispaikalle.
- Ulkoharjoitukseen pätee samat säännöt kuin sisäharjoitukseen. On huomioitava myös keliolosuhteet, etteivät pelaajat turhaan sairastu harjoitusten seurauksena.

7. Tapahtumat, joissa suunnitelmaa noudatetaan

- **Matkat peleihin**
- Lisenssivakuutus kattaa myös matkat harjoituksiin ja otteluihin.
- Nokian Palloseura ry vastaa siitä, että seura ohjeistaa toimihenkilöt ja joukkueet toimimaan turvallisuussuunnitelman mukaisesti ennakoimaan mahdollisia uhkia ja välttämään ne.
- **Majoittuminen**
- Kun joukkue on matkoilla ja yöpyy yhdessä, on turvallinen majoittuminen tärkeää. Kun käytetään yleisiä majoituspalveluja, on niitä tarjoavalla taholla vastuu turvallisuudesta.
- Turnauksissa majoitutaan usein tiloihin, joita ei ole suunniteltu majoittumiseen, esim. koulut. Turvallisuusasioihin ja hyviin turvallisiin käytäntöihin kannattaa kiinnittää silloin enemmän huomiota joukkueen keskuudessa.
- Ennen lähtöä turnaukseen joukkue käy pelaajien ja vanhempien kanssa läpi turnaustapahtuman kokonaisuudessaan (pelit, matkat, vapaa-aika, majoittuminen, pelisäännöt jne.).

7. Tapahtumat, joissa suunnitelmaa noudatetaan

- Leirit, matkaturnaukset tai vastaavat tapahtumat (yöpyminen)
- Kun lähdetään tapahtumaan jossa yövytään, laatii joukkueenjohtaja tai tapahtumavastaava listan mukaan otettavista tavaroista (pelivarusteiden lisäksi), sekä tapahtuman peli- ja turvallisuussäännöistä
- Ennen lähtöä tapahtumaan, tulee lasten ja vanhempien sitoutua tapahtuman ja joukkueen sääntöihin ja tutustua tarvittaessa seuran turvallisuussuunnitelmaan, jos joku asia on jäänyt epäselväksi.

8. Laittomat, kielletyt ja vaaralliset aineet/tavarat

- Alkoholia tai muita päihteitä, teräaseita tai muita tavaroita, joilla voi vaarantaa oman tai muiden henkilöiden turvallisuuden (nämä ovat kiellettyjä ja rangaistavaksi säädettyjä jo lainsäädännössä) ei saa olla mukana/käytössä ilman lupaa seuran ja joukkueen tapahtumissa.
- Mikäli tällaisia kiellettyjä tavaroita löydetään, toimitaan tilanteessa jollakin seuraavalla mainitulla tavalla:
- Kiellettyjen aineiden tai tavaroiden luovuttaminen joukkueen toimihenkilön säilöön ja varoituksen antaminen kyseiselle henkilölle.
- Kiellettyjen aineita tai tavaroita hallussaan pitäneen henkilön lähettäminen kotiin pelaajan perheen kustannuksella. Varmistetaan, että pelaajan huoltaja on kotona.
- Sovitaan huoltajan kanssa, saattaako joukkueen toimihenkilö pelaajan tällaisessa tilanteessa kotiin vai noutaako perhe. Saattokustannuksista vastaa aina pelaajan perhe.
- Kiellettyjen aineiden tai tavaroiden luovuttaminen viranomaisten haltuun ja asian jättäminen viranomaisten haltuun.
- Joukkueen tulee kantaa vastuunsa ja auttaa viranomaisia ja omaa pelaajaansa kyseisen tapauksen selvittämiseksi.
- Kiellettyjen aineiden/esineiden löytymisestä tai vaarallisesta toiminnasta ilmoitetaan aina alaikäisen pelaajan huoltajalle välittömästi asian tultua ilmi.
- Nämä säännöt koskevat kaikkia tapahtumassa mukana olevia seuran edustajia, toimihenkilöitä, pelaajia ja vanhempia.

9. Muuta huomioitavaa

- Mikäli seura/joukkue järjestää pelien yhteydessä oheistapahtumia, esim. buffetin pito, on näiden kanssa oltava huolellinen.
- Kun myydään esim. elintarvikkeita, on tarkistettava, tarvitaanko siihen erityinen lupa.
- Elintarvikkeiden säilytyksessä on oltava huolellinen, jotta ei myydä pilaantunutta ruokaa tai, ettei elintarvike pääse myyntitilanteessa pilaantumaan.
- Tarjottavan juomaveden ja astioiden puhtauden varmistamisella vältetään ruokamyrkytyksiä.
- Myyntikojut keräävät ihmisiä ympärilleen, joten niiden sijoittelussa on huomioitava, etteivät ne häiritse peliä tai kulkuväyliä. Ne eivät saa myöskään tukkia uloskäyntejä.
- Mikäli tilaisuudessa käytetään umpinaisessa myyntikojussa nestekaasua, pitää paikallisen pelastusviranomaisen kanssa sopia käytännön järjestelyistä.

10. Kenttien ja liikuntasalien turvallisuus

- Kenttien ja liikuntasalien tulee olla sellaisessa kunnossa, että niillä voi turvallisesti harjoitella ja pelata.
- Nokian kaupunki vastaa kenttien ja salien kunnosta ja huollosta, jolloin vastuu niiden yleisestä turvallisuudesta kuuluu kaupungille.
- Tapahtuman turvallisuudesta (pelit ja harjoitukset) vastaa Nokian Palloseura ry turvallisuussuunnitelman ja viranomaisten antamien ohjeiden mukaisesti.
- Turvallisuusvaatimus koskee sekä pelaajia, toimihenkilöitä, että katsojia.
- Lähellä ei saa olla asioita, jotka vaarantavat pelaajien tai katsojien turvallisuuden. Jos näitä turvallisuusuhkia ilmenee, on järjestävän joukkueen huomautettava tästä kenttävastaavalle sekä päätettävä, voidaanko peli/harjoitukset viedä turvallisesti läpi.
- Harjoitukset, pelit tai muut tapahtumat on järjestettävä niin, etteivät ne aiheuta vaaratilannetta lähiympäristön asukkaille tai ympäristölle.

10. Kenttien ja liikuntasalien turvallisuus

- Kun ollaan sisätiloissa, on tärkeää, että jokainen noudattaa kyseisen tilan omia turvallisuussääntöjä sekä toimintaohjeita.
- Joukkueiden on tutustuttava varauloskäynteihin ja harjoiteltava poistumista.
- Alkusammutusvälineiden sijainti ja kunto on varmistettava. Jokaisella sisäharjoituspaikalla on erikseen määrätty kokoontumispaikka, jonne kaikki menevät, jos rakennus joudutaan evakuoimaan.

11. Yleinen toimintaohje evakuointitilanteessa

- Määräyksen evakuoinnista voi antaa viranomainen tai tapahtuman turvallisuudesta vastaava henkilö (harjoitukset, peli tai muu sellainen; joukkueen/seuran toimihenkilö).
- Kentältä tai salista voidaan joutua poistumaan tulipalon, pommiuhkan, myrkkyy- tai kaasuvaaran tai vakavan häiriköinnin tai muun vaaratilanteen takia.
- Hallitulla ja ripeällä poistumisella ehkäistään tapaturmien ja paniikin synty.
- Selvitä etukäteen lähin poistumistie/varatie
- Älä käytä hissejä
- Poistu joukkueen kanssa heti lähintä turvallista reittiä käyttäen
- Älä poistu savuiseen porraskäytävään tai ulkona tuulen alapuolelle tai kaasu- tai myrkkyyonnettomuuksissa sisätiloihin, joista ilmastointi on katkaistu
- Siirry ennalta sovittuun kokoontumispisteeseen
- Estä paniikin syntyminen – toimi rauhallisesti. MUISTA OMA ESIMERKKI
- Takaisin saa palata vasta, kun viranomainen (jos pelastuslaitos on hälytetty) tai tapahtumasta vastuussa oleva henkilö on antanut siihen luvan

12. Yhteystiedot

Tässä on lueteltu eri tahojen yhteystietoja, jotka voivat olla tarpeellisia turvallisuussuunnitelman noudattamiseksi:

- Yleinen hätänumero 112
- **Kun teet ilmoituksen, muista kertoa:**
 - Kuka olet
 - Mistä soitat
 - Miksi soitat, mitä on tapahtunut (mahdollisimman tarkkaan)
 - Odota toimintaohjeita
 - Järjestä opastus tapahtumapaikalle
 - Älä sulje puhelinta, ennen kuin saat siihen luvan
- Ensiapu ja lääkärin päivystys ilta- ja yöaikaan sekä viikonloppuisin: TAYS Acuta Tampere
- Nokian Terveyskeskuksen osoite: Maununkatu 12, 37100 Nokia

12. 112 Suomi -sovellus

- 112 Suomi -mobiilisovellus nopeuttaa avunsaantia hätätilanteessa
- Soittajan tarkka sijaintitieto välittyy hätäkeskukseen automaattisesti, mikä nopeuttaa hätäpuheluksen käsittelyä.
 - Apua osataan lähettää paikalle lähimmästä mahdollisesta yksiköstä.
 - Avun paikalle tuloa nopeuttaa se, että kohdesijainti on tarkasti tiedossa.
- Sovellus on ladattavissa ilmaiseksi kaikista yleisistä sovelluskaupoista.